

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **Ing. J. Š.**, zastoupena Mgr. Viktorem Rossmannem, advokátem se sídlem Na Ořechovce 580/4, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2010, č.j. MHMP 202933/2010 TŘ, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 4 Ad 42/2010 – 25 ze dne 30. 12. 2010,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta její žaloba, jíž napadala rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2010, č.j. MHMP 202933/2010 TŘ, jako orgánu II. stupně. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10, č.j. MV/56995/2009/PN ze dne 2. 2. 2010, kterým byly žalobkyni od 4. 5. 2009 přiznány mimořádné výhody I. stupně pro občany těžce zdravotně postižené do 4. 5. 2014 tak, že prvoinstanční rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, změnil tak, že se žalobkyni od 4. 5. 2009 odnímají mimořádné výhody II. stupně pro občany těžce zdravotně postižené a přiznávají mimořádné výhody I. stupně pro občany těžce zdravotně postižené do 31. 5. 2014.

Městský soud v Praze zdůvodnil odmítnutí žaloby poukazem na § 34 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1988 Sb., podle něhož obecní úřad obce s rozšířenou působností

rozhoduje o přiznání mimořádných výhod občanům těžce zdravotně postiženým podle § 86 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb. Dle § 56c písm. a) zák. č. 114/1988 Sb. jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o dávkách sociální péče a o mimořádných výhodách občanů těžce zdravotně postižených podle § 34 odst. 1 písm. a) - e) téhož zákona. Přezkum správního rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto dle § 56c písm. a) zák. č. 114/1988 Sb., je tedy vyloučen. Soud proto dospěl k závěru, že se žalobkyně domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) i podle zvláštního zákona vyloučeno, a proto je žaloba podle ust. § 68 písm. e) s. ř. s. nepřípustná. Soud proto žalobu podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že její žalobu nebylo možno odmítnout za předpokladu, že napadené rozhodnutí žalovaného nebylo výlučně výsledkem posouzení zdravotního (či technického) stavu a především v situaci, kdy stěžovatelka v žalobě nenavrhovala soudu posouzení zdravotního stavu, nýbrž její námitky směřovaly pouze do právního hodnocení a vytýkaly napadenému rozhodnutí, že nebyly splněny zákonné předpoklady pro jeho vydání. Žalovaný tak rozhodl o jiné věci, než stěžovatelka žádala, aniž by se jednalo o řízení zahajované z moci úřední a odejmul stěžovatelce mimořádné výhody pro osoby těžce zdravotně postižené, ačkoliv pro to nebyly splněny zákonné důvody a nebyl orgánem oprávněným o této věci rozhodnout. Stěžovatelka nežádala po soudu posouzení svého zdravotního stavu, ani hodnocení tohoto stavu dle zákona č. 114/1988 Sb., jak dovodil soud. Stěžovatelka již v žalobě upozornila, že i Ústavní soud uvedl k výlukám ze soudního přezkumu, že „z ustanovení čl. 4 odst. 4 Listiny nutno dovodit, že žádné ustanovení o. s. ř. vylučující soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vykládat extenzivně. Namístě je naopak maximální zdrženlivost, tedy v pochybnostech postup ve prospěch zachování práva na přístup k soudu“, tedy že je zapotřebí výluky interpretovat restriktivně, s čímž se Městský soud v Praze neztotožnil.

Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný Magistrát hl. města Prahy se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Stěžovatelka napadá usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla její žaloba vůči správnímu aktu odmítnuta jako nepřípustná; je-li kasační stížností napadeno usnesení soudu o odmítnutí žaloby, přichází z povahy věci pro stěžovatele v úvahu pouze kasační důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Kasační stížnost tedy musí směřovat proti důvodům, o které opřel svůj výrok Městský soud v Praze a uvedl je v odůvodnění svého rozhodnutí. Pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spadají veškeré skutečnosti, které mohly vést k vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí žaloby, tedy případné nesprávné právní posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení či jeho procesní pochybení (takto již Nejvyšší správní soud judikoval například ve věci publikované pod č. 427/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud tedy připustil kasační stížnost k projednání jako přípustnou, a to z důvodu tvrzené nezákonnosti napadeného usnesení spočívající v tom, že Městský soud v Praze, i když se jednalo o správní akt závisející výlučně na posouzení zdravotního stavu, měl se jím věcně zabývat a přezkoumat jej.

Předpisy ústavního pořádku vynucují, aby bylo soudem přezkoumatelné každé rozhodnutí správního orgánu, které se dotýká základních práv a svobod (čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Listina základních práv a svobod negarantuje na úrovni ústavního práva v kapitole hospodářských a sociálních práv jakékoli výhody pro osoby se zdravotním postižením, jež jsou obsahem tzv. mimořádných výhod. Listina základních práv a svobod garantuje osobám se zdravotním postižením právo na zvýšenou ochranu zdraví při práci a zvláštní pracovní podmínky, stejně jako zvláštní ochranu v pracovních vztazích a při přípravě na povolání (čl. 29 Listiny základních práv a svobod). Takové právo nelze vyhledat ani v mezinárodních smlouvách o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána. Mimořádné výhody pro osoby se zdravotním postižením (zejména v dopravě nebo při potřebě průvodce) jsou součástí subsystému sociální péče, který je upraven v zákoně č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, pokud jde o mimořádné výhody je právní úprava obsažena v § 73 odst. 6 písm. j) a v § 86 odst. 2 cit. zákona a dále v § 31 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon č. 114/1988 Sb. Z předpisů ústavního pořádku tedy neplyne právo na takováto zvýhodnění a Listina základních práv a svobod proto umožňuje, aby rozhodnutí, která se nedotýkají základních práv a svobod byla ze soudního přezkumu vyloučena. V posuzované věci tak nejde o práva garantovaná předpisy ústavního pořádku, proto výluka ze soudního přezkumu provedená zákonem č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, je z hlediska ústavních principů akceptovatelná a nižší stupeň soudní ochrany (například ve srovnání s ochranou sociálních práv představujících hmotné zabezpečení v nemoci či ve stáří), motivovaný skutečností, že se jedná výlučně o odborné medicínské posouzení pohybových a orientačních schopností osob s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, je důvodné. Mimo právní rámec tohoto odůvodnění Nejvyšší správní soud podotýká, že předpisy o správním řízení umožňují v řízení správním přezkoumat i pravomocné rozhodnutí, pokud by bylo zjištěno, že jím byl porušen zákon.

Pokud jde o přiznávání mimořádných výhod osobám se zdravotním postižením, Městský soud v Praze nepochybil, jestliže se opřel ve svém rozhodnutí o § 56c písm. a) zákona č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, jenž stanoví, že ze soudního přezkumu jsou mimo jiné vyloučena rozhodnutí o mimořádných výhodách občanům těžce zdravotně postiženým. Platí pak, že ze soudního přezkumu jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jejichž přezkoumání vylučuje zvláštní zákon [§ 70 písm. f) s. ř. s.].

Nepřípustnou je pak žaloba tehdy, domáhá-li se žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je podle s. ř. s. nebo zvláštního zákona z přezkumu vyloučeno [§ 68 písm. e) s. ř. s.], nepřípustnou žalobu soud odmítne [§ 46 písm. d) s. ř. s.].

Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že rozhodnutí o mimořádných výhodách těžce zdravotně postižených osob je ze soudního přezkumu zcela vyloučeno. Městský soud v Praze tedy postupoval správně, pokud žalobu odmítl jako nepřípustnou.

Poněvadž Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, to

by příslušelo obecně úspěšnému žalovanému; ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však ani za těchto okolností právo žalovanému na náhradu nákladů řízení nepřiznává (odst. 1 neplatí, pokud by právo mělo být přiznáno správnímu orgánu ve věcech sociální péče).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2011

JUDr. Petr Průcha
předseda

senátu